

MUHAMMED 'ABDU'L-HALİM 'ABDULLAH'IN KÜÇÜK BİRLİK ADLI HİKÂYESİ

Prof. Dr. Ahmet Kazım ÜRÜN
Selçuk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi
Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü

Özet

Muhammed Abdulhalim Abdullah, modern Mısır edebiyatında hikâye ve roman alanında önde gelen yazarlardan birisidir. İnce ve duygulu üslûbuyla büyük bir okuyucu kitlesine ulaşmıştır. Hikâye ve roman dışında makale ve denemeleri de vardır. Seçme hikâyelerden oluşan *Elvân Mine's-Sa'âde/Kimi Mutluluklar* adlı eserinde geçen *el-Katibetu's-Sağîra/ Küçük Birlik* adlı hikâyesinde, savaşmakta olan bir ülkenin çocuklarını ve nasıl oyunlarına savaşı kattıklarını anlatır.

Anahtar Kelimeler: Modern Arap Edebiyatı, Modern Mısır Edebiyatı, Modern Mısır Hikâyesi, Muhammed Abdulhalim Abdullah

Abstract

Muhammad Abdulhalim Abdallah is a famous writer in Modern Arabic Literature in the field of story and novel. He has a lot of readers with his sensitive and emotional style. Also he has articles and essays except of stories and novels. He talks in the story named *al-Katibatu's-Sagîra/Small Battalion in Alvan mine's-Seade/Some of Happiness (Selected Stories)*, the children of fighting country and adding the war to their plays/tricks

Key Words: Modern Arabic Literature Modern Egyptian Literature, Modern Egyptian Story, Muhammad Abdulhalim Abdallah

Modern Mısır hikâyeciliğinin önde gelen simalarından olan Muhammed 'Abdu'l-Halîm 'Abdullâh, ince ve duygulu üslûbuyla, büyük bir okuyucu kitlesinin beğenisini kazanmış ve pek çok eleştirmenin de ilgisini çekmiştir.

Yazarın ilk eseri, 1946 yılında yayımlanan *Lakîta* adlı hikâyesidir. *Leyletu'l-Garam/Aşk Gecesi* adıyla sinemaya aktarılan bu eseri, Mısır Dil Kurumu'na ilk olarak "En İyi Hikâye Ödülü"ne ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca "En İyi Film

¹ Muhammed Abdulhalim Abdullah, 1913 yılında Nil deltasında yer alan el-Buhayra'ya bağlı bir köyde doğdu. 1937 yılında Kahire Üniversite'sine bağlı Dâru'l-'Ulûm Fakültesi'nden mezun oldu. Daha sonra Arap Dil Kurumu'nda yazar olarak çalıştı. Bu Kurum'un çeşitli kademelerinde görev yapan yazar, 1970 yılında vefat etti. Detaylı bilgi için Bkz. Candemir Doğan, *Muhammed 'Abdu'l-Halîm 'Abdullah'ta Kısa Hikâyecilik*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) S.B.E. Konya 1991; 'Abdu'l-Mecid 'Abdu'l-'Azîz, *el-Uksûsa fi'l-Edebi'l-'Arabiyyi'l-Hadîs*, Dâru'l-Ma'ârif, Kahire; Fuâd Davvâra, *Fi'l-Kıssati'l-Kasîra*, Kahire 1966; 'Abdu'l-Muhsin Tâhâ Bedr, *er-Ru'ye ve'l-Edât*, Dâru's-Sekâfe li't-Tibâ'a ve'n-Negr, Kahire, 1978. Seyyid Hâmid en-Nessâc, *Tatauvur Fenni'l-Kıssati'l-Kasîra*, Dâru'l-Ma'ârif Kahire, 1983.

Ödülü"ne layık görüldü. İkinci eseri 1949'da yayımlanan ve Mısır Milli Eğitim Bakanlığının "Seçkin Roman" ödülünü kazanan *Ba'de'l-Gurûb* adlı hikâyesidir. 1952'de yayımlanan *Şemsu'l-Harîf / Sonbahar Güneşi*, 1953'de "Devlet Edebiyat Ödülü"ne layık görülmüştür.

Eserlerindeki ana temalar; sevgi, duygu ve doğruluktur. Aile, köy, kasaba ve taşra yaşamını konu edinen öyküleri çoğunluktadır. Sevgi ve umut üzerine oluşturduğu öykülerinin yanı sıra, tarih, ruh-madde çatışması gibi konuları işleyen eserleri de vardır. Romanlarında daha çok romantizm hâkimdir². İlk yıllarında işlediği konular çocukluğunu geçirdiği köy hayatının izlerini taşır. Kahramanlarını ezilmiş, yaşamak için ölüm-kalım savaşı veren toplumlardan seçen, köy ile şehri beraber tasvir ve tahlil eden Mısır'ın ilk romancılarından³.

Yazarın en çok etkilendiği şahsiyet, Mahmûd Teymûr'dur. Teymûr'un çok etkilendiği ünlü Rus yazarı Tolstoy, Muhammed 'Abdu'l-Halîm 'Abdullâh'ı da etkilemiştir.

Hikâye ve roman dışında eleştiri ve makaleler de kaleme alan yazar, on sekiz hikâyeden oluşan *Elvân Mine's-Sa'âde/Kimi Mutluluklar* adlı eserinde yer alan *el-Ketîbetu's-Sağîra/Küçük Birlik* adlı hikâyesinde, Mısır'da 1800'lü yıllarda başlayan ve ancak yoğun bir mücadeleden sonra 28 Şubat 1922'de İngiliz himayesinin kaldırılmasıyla sonuçlanan bağımsızlık sürecini, etkili bir şekilde yansıtmaya çalışmıştır. Ancak bunu yaparken, belki de kendi çocukluğuna gitmek için bir vesile olması düşüncesiyle, çocukların ağzından yalın ifadeler kullanmıştır. Çocukların davranış formlarını çok iyi analiz eden yazar, hikâyesinde bu davranışları ustaca kullanmıştır. Hikâye şöyledir:

KÜÇÜK BİRLİK

Gölün kıyısında etrafında her yaşta çocukların birbirleriyle oynaşık koşuştukları, savaş oyunları oynadıkları eski bir yelkenli gemi vardı. Bu günlerde geminin baş tarafına bir bayrak asmışlardı. Aslında bu bayrak, içlerinden birinin annesine ait, yeşil bir ipek mendildi. Tebeşirle geminin yan tarafına, çivilerle de tahtasına kazımak suretiyle, dalgalanan bayrağa uyumlu bazı ibareler yazmışlardı. "Savaşçıların Kabristanı, Mısır!", "Nil gençleri, ileri", "Yardım Allah'tandır ve fetih yakındır".

Bölgedeki balıkçı çocukları toplanma yeri olarak bu sahil bölgesini çok az kullanıyorlardı. Geminin tekrar yapılıp suya indirilmesi hadisesi, onların küçük kalplerini endişelendirmek için yeterliydi. Kıyının bu bölgesinde, sadece birkaç balıkçı çocuğu toplantılara katılmıyordu. Burası, onların düşleri ve oyunları bakımından hikâyeden çok bir tiyatro sahnesi gibiydi.

O gün güneş yükselmiş, bayrak sakin bir şekilde geminin önünde dalgalanmaktaydı. Çocuklardan hiçbiri henüz o yere gelmemişti. Gölün suları

² Yûsuf eş-Şarunî, "el-Mulhaku'l-Edebî li Sahîfeti'l-Ahbârî'l-Kahiriyye", 25 Ekim 1970, Sayı:18, s.35.

³ Yûsuf Es'ad Dâğır, *Masâdiru'd-Dirâsâti'l-Edebiyyeti'l-Fikri'l-Arabiyyi'l-Hadîs*. Er-Rahilûn 1800-1972. el-Mektebetu's-Şarkıyye, Beyrut 1972, C.3, s. 761 ve sonrası.

hafif dalgalar halinde kıyıya vuruyordu. Balıkçı kulübelerinin her biri, derin bir uykudaymış gibi sakindi. Çevrede ise bütünüyle insanın içini sıkan ağır bir sonbahar havası vardı.

Yavaş yavaş çocuklar toplanmaya başladılar.

Bazılarının gözlerinde hala uyku mahmurluğu vardı. İçlerinden birisinin ağzının kenarında ekmek kırıntıları vardı. En büyükleri ise, tetikte ve uyanıktı. Bir kısmı geminin içine diğerleri de kenarına oturdu. Bazıları da geminin kenarında hafif esen rüzgarla beraber dalgalanan bayrağın yanında ayakta durdu.

Çocukların aklına bir insanın hayatı boyunca düşünemeyeceği çok garip bir fikir gelmişti. Zira onların düşünceleri, önüne set konulmaz sular gibidir. Bu kuşluk vaktinde, hepsi bu düşüncede birleşmişlerdi. Bunun sebebi, çok açık ve basitti. Geçen gece kulübelerindeyken anne ve babalarının bahsettikleri bazı hikâye ve olayları duymuş olmalarıydı. İşittikleri şey, Süveyş Kanalı boyunca devam eden hayâti bir mücadelenin hikâyesiydi.

En büyükleri olan, on yaşlarındaki esmer tenli, kısa ve kıvrıcık saçlı çocuk şöyle dedi:

—Geçen gece babam, anneme dayımın İngilizlere yaptıklarını anlatıyordu. Çocuklar! dayım çok cesur bir adamdır. O, Port Sa'îd'de kasaplık yapar ve o günlerde İngilizlerden başka bir şey kesmemeye yemin etmişti. Bunun için de bir günde yirmi İngiliz kesmişti.

Geminin kenarına tutunarak ayakta duran çocuklardan biri şöyle dedi:

—Yirmil! Bu da bir şey mi? Onun yerinde babam olsaydı, en az otuz tanesini öldürürdü. Dün gece bunu anneme anlatırken duydum... Annem de bir ağlıyor bir gülüyordu. Babam İngilizleri öldürmek için oraya tekrar gidecekti... Anneme şöyle dedi: "Eğer gecikirsem endişelenme ve beni merak etme"

Üçüncü bir çocuk da, babasının kırk İngiliz'i öldürebileceğini iddia etti ve bu cesurane açık artırmada rakamlar hızla yükseldi. Kuzeyden gelen hafif bir esinti, şiddetli bir rüzgara dönüşmek üzereydi. Sular yükseldi. Ve bayrağın dalgalanma hızı arttı. Hep birden ayağa kalktılar ve hazır ol durumuna geçtiler. Onların en büyüğü, diğerlerine şöyle dedi:

—Babam, Port Sa'îd'e giderken beni de götüreceksin ve ben tüfek taşıyacağım.

Bir asker vaziyeti aldı ve hayal ettiği düşmanlarına hayâlî tüfekle ateş etmeye başladı. Ve bu heyecanlı ateş, diğer çocuklara da geçti. Diğerleri de onu taklit etmeye başladılar. Kulübelere doğru gittiler, döndüklerinde ise her birinde, tüfek yaptıkları bir sopa vardı. Hemen bir askerî birlik oluşturdular. Elbiselerinin eteklerini göğüslerine kaldırıp düğümleyerek üniforma haline getirdiler. İçlerinden biri bir teneke kutuyu davul yaptı. Küçük birlik, sabah güneşinin altında ve davul eşliğinde, ağaçsız kum

sahanın etrafında dönmeye başladı. Esmer kıvrıkcık saçlı çocuk, onlara komutanlık ediyordu. Yoruldukları zaman geminin iskelesine sığınyor oturup dinleniyorlardı.

Bayrak, dalgalanmaya devam ederken, balıkçıların eşleri kulübelerin damlarına ve kapı önlerine çıkmış, dudaklarında endişe ve şaşkınlık ifadeleriyle çocuklarının hareketlerini seyrediyorlardı. Gerçek kahramanlık haberleri ayrıntılı bir şekilde her saat geliyordu, ve hepsi sanki birer efsaneydi.

Çocukların en büyüğü, dayısının karısının hikâyesini anlatmaya başladı.

-O bir kasap karısıdır ve ciğer yemeyi çok sever.... Bu yüzden bir Fransız'ın ciğerini yemişti.

Çocuklar buna çok güldüler. Hatta gülerek birbirlerine sopa ile vurmaya başladılar. Sonunda içlerinden biri, birbirleriyle savaşmak üzere topluluğu iki eşit gruba ayırmayı teklif etti. Fakat başka biri şöyle diyerek itiraz etti.

-Peki korkak İngiliz olmayı kim kabul edecek?

Heyecanlı bir ses şöyle dedi:

-Hiç kimse...

Bu teklif, kabul görmedi. Topluluk bir süre yerinde hareketsiz kaldı. Fakat yerlerinde duramıyorlardı. En büyükleri şöyle dedi:

-Askerlik ve korsancılık oynayalım.

Kabul eden sesler duyuldu. Fakat zeki bir çocuk bu düşünce hakkında şöyle bir teklif sundu:

-Biz asker, İngilizler de korsan olsun. "Haydi savaşalım. Haydi savaşalım. Haydi zafer dek savaşalım."

Topluluk sukûnet içindeki sahilde tenekeden deflerini çalarak marş söylediler.

Marşın bitmesinin üzerinden uzun bir zaman geçmemişti ki orada tuhaf bir sahne oluştu. Kendilerini "korsan" diye isimlendiren grubun hücum edeceği hedef, eski yelkenli geminin iskeletiydi. İlk asker grubu, kısa boylu esmer çocuğun komutasında geminin ön tarafında bulunuyordu. Hücûm eden grup, sopalarıyla yere vurmaya başladılar. Ortalık toz duman oldu ve ortalıkta çınlayan ses, içi boş bir şeyden çıkan ses gibiydi. Birinci grup, eli sopalı korsanlar ayaklarının diplerine kadar gelseler de yerlerini terk etmeyecekler ve kayığı bu şekilde savunacaklardı, korsan grubu neşe içinde, çılgınca gülüştü ve içlerinden birkaçı geminin etrafını kuşattı. İkinci grup ise aniden saldırıp onları geri püskürttü.

Kulübelerin damlarındaki kadınlar ve güneşin altında oturan yaşlı erkekler, savaşı göz ucuyla seyrediyor ve Mısır'ın zaferi için dua ediyorlardı. Zira, Mısır, bu kasım ayında gerçek harp meydanında mücadele ediyordu.

İhtiyar bir balıkçı, ayağını güneşe uzatarak romatizmanın verdiği ağrı ve sancılar içerisinde şöyle diyordu:

-Yemin ederim.... Çocuklar!, bize 'Urabî Paşa döneminde yaptıklarımızı hatırlattınız, o zaman henüz çocuktuk.... Fakat bu kez biz kazanacağız...

Sakallı adam yüzünü semaya kaldırarak, mazlumların duasını işiten Allâh'a dua etti.

Bu esnada korsan grubu da dağınıklığı toplamaya çalışıyordu. Büyüklerin gözünde bile bu eski gemi iskeleti savunulması gereken büyük bir vatan olmuştu. Bayrak ise sanki çevresinde olup bitenlerin ve onu müdafaa edenlerin farkındaymış gibi yelkenlinin önünde dalgalanmaktaydı. Hücum ve müdafaa için sopalar hazırlandı. Korsan takımı, sopalarını yere vurmaya başladı. Çıkan ses içi boş bir tenekeden çıkan sesleri andırıyordu. Oysa ki, müdafaa takımı yerinden hiç oynamamıştı.

Sopaların uçları, yüzlerine tekrar tekrar inmişti. Savunma grubu, korsanlara hücum edip, onlara gerçekten vurmaya başlayınca korsanlar bağırarak geri kaçtılar.

Anneler kulübelerin damlarından indiler, yaşlılar da güneş altındaki yerlerinden kalkarak, bir kaza olmadan önce iki çocuk grubunu ayırmak için koşular. Bayrak, yelkenlinin önünde dalgalanmaya devam etmekte ve denizin dalgaları ise sakinleşerek yerini sükûnete bırakmaktaydı.

İkinci vakti geldiğinde kulübelerin dışında yaşlılardan hiç kimse yoktu.. Gökyüzü bulutlanmış ve yağmur taneleri kumun yüzünü benek benek yapmıştı. Çocukların en büyüğü dışarı çıktı ve korsanların hedefi olan bayrağı kontrol etti. Her şeyin normal olduğunu görünce parmaklarıyla ısıklık olarak kulübelere çıkan çocukları bir araya topladı ve oynamaya koyuldular. Sabahki savaş oyununu hiç kimse hatırlamadı.

Aniden içlerinden biri çığlık attı:

-Hey çocuklar görüyor musunuz? Dalgalar bize güzel bir hediye getiriyor.

-O bir karpuz.

-Karpuz benziyor.... Fakat..... Karpuz gibi yuvarlak değil.

-Evet! Dalgalar, onu geri döndürüyor.

-Üzülmeyin.... Herhalde dalgalar, civciv getirecek değil.

-Onun bir balık sırtı olduğu apaçık belli.

-Gerçekten kocaman.... O, bir kayığı dolduracak kadar büyük.

-Onu getiren dalgalar döndü.

-Abduh! Babanın çengelini getir; kıyıya yaklaştığı zaman, onu çengelle çekeriz.

-Bu en güzel fikir.

Çocuklar şaşkın bakışlarla değişik yönlere baktılar. Hepsi birden ufuktaki en uzak noktalara baktılar. Bir saat sonra dalgalar, bu esrarlı şeyi kıyıya sürüklemeye başladı ve daha sonra çocukların en büyüğü suya girerek çengelle onu kıyıya çekti.

Çocuklar, büyük bir dehşete kapıldılar, önlerindeki, bir İngiliz askerinin cesediydi.

Bağırdılar, çığlık attılar. El çırpıp ıslık çaldılar ve içten güldüler. Bu durumdan habersiz olan anne ve babalar, dışarı çıktıklarında, kumların üzerine uzanmış olan cesedi gördüler. Ceset, çeşitli yerlerine isabet etmiş kurşunlarla delik deşikti. Çelik miğfer içindeki yüzü morarmıştı. Burnunu balıklar yemiş, dudaklarında ise katıldığı maceraları yansıtan bir soru işareti vardı.

Denizin sürüklediği cesetle, sabahleyin çocukların oynadığı geminin arası yaklaşık yedi adımdı. Çocuklar, cesedin etrafında bir halka oluşturarak ona hayretle bakıyorlardı. Bu yöredeki en yaşlı adam gelene kadar, hiç kimse konuşmadı, gelen adam, gün görmüş ve tecrübeli bir adamdı. Binlerce kez denizde boğulmaktan kurtulmuştu. Lakabı ise geceleyin korkmadan yol alabilmesinden dolayı, Kattâ'u't-turuk (Uzun mesafeleri korkusuzca alan) şeklindeydi. Sabahleyin güneşin altında oturup tarihten bahsedenlerden ve Allâh'a yakaranlardan biri de oydu. 'Avdullâh'ın amcası şöyle dedi:

-Bakın çocuklar! Bu asker, bizim ülkemizi fethetmek için uzaklardan gelmişti. Bakın başına neler geldi. Mısır'ın tereyağına, güneşine ve meyvesine göz dikmişti. Gemiye bindiği gün bunu düşünüyordu. Mısır'da ateş ve demirin de olabileceğini aklına getirmemişti.

Çocuklardan biri, onun miğferini almak istedi. 'Avdullâh'ın amcası ona, biz ölüye ceza vermeyiz. Ama bir başka çocuğun, cesedi geminin yakınında bir yere koyma yolundaki şiddetli arzusunu yerine getirdi...

Bayrak dalgalanıyordu, onu müdafaa edenleri içinde hissederek, gururla dalgalanıyordu. Bazı çocuklar, bu korsanı, kendi babalarının öldürdüğünü iddia ettiler. Balıkçılardan birinin eşi, bayrak vazifesi gören mendilini görünce gülümsedi.

'Avdullâh'ın amcası, bitkin adımlarla kulübelere doğru yürüdü. Gençlerden birisi, cesetle ilgili durumu, polislere bildirirken, göl kıyısındaki büyük alanda davul sesleri çınıyordu. Çocukların birliği, askeri tören geçidi yaptılar. Özgürlük marşları onların masum dudaklarında yankılanıyordu. Ceset, yelkenli geminin ön tarafına uzatılmıştı. Yeşil bayrak dalgalanmaya devam ediyordu.⁴

⁴ Muhammed Abdulhalîm Abdullah, *Elvân mine's-Se'âde*, Mektebet Mısır, Kahire 1977, s.57-66.

Her ne kadar yazar, hikâyedeki olayın ne zaman geçtiğini açıkça belirtmiyorsa da, 1900'lü yılların ilk çeyreğinde, kendi çocukluk yıllarında muhtemelen Birinci Dünya Savaşı sırasında vuku bulmuştur. Kanaatimizce yazar "Mısır, bu kasım ayında gerçek harp meydanında mücadele ediyordu." ifadesiyle bu savaşı belirtmektedir.

Hikâyede, ilk etapta yüzeysel bir değerlendirmeye kurgu bütünlüğünün olmadığı görülür. Ancak iyice incelendiğinde, her ne kadar, çocukların kısa bir anlaşmazlıktan sonra kararlaştırdıkları oyunu oynamaları ve kıyıya bir cesedin vurması şeklinde iki ayrı konu göze çarpıyorsa da, İngiliz düşmanlığı eksenine oturtulan kurgu, oyunda temsil edilen ortam ve kıyıya vuran İngiliz cesediyle bütünleşmektedir. Meselâ, hikayenin başında çocukları, babalarının daha çok İngiliz'i veya Fransız'ı öldürdüğü konusunda yarıştıran yazar, hikayenin sonunda cesedi kıyıya vuran İngiliz korsanına eziyet ettirme konusunda da yarıştırmıştır. Bu husus, kurgu bütünlüğünü pekiştirir.

Mekân olarak, bir göl kıyısı ifade ediliyor. Yazarın çocukluk yıllarını geçirdiği Nil deltasında yer alan Buhayra şehrine yakın bir göl kıyısı olsa gerektir.

Savaşta İngilizlerin hedefi durumundaki Süveyş Kanalı'nın Akdeniz'e açılan kısmında yer alması itibariyle stratejik bir konuma sahip Port Sa'îd, 'Abdu'l-Halîm dışındaki diğer pek çok yazar tarafından da mekan olarak kullanılmıştır.

Yazar mesaj olarak, çocukların içinde yaşadıkları ortamdan etkilenerek büyüüp geliştiklerini ve büyüklerin yapamadıklarını yapmaya çalıştıklarını vurgulamaktadır. Ayrıca çocuklara İngiliz aleyhtarlığını aşılama isteyen Muhammed 'Abdu'l-Halîm 'Abdullâh, genelde Batılıların özelde İngilizlerin sömürgeci anlayışlarını çocukların anlayacağı sade bir dille şöyle ifade etmektedir:

-Bakın çocuklar. Bu asker, bizim ülkemizi tekrar fethetmek için gelmişti. Bakın başına neler geldi. Mısır'ın tereyağına, güneşine ve meyvesine göz dikmişti. Kayığa bindiği gün bunu düşlüyordu. Mısır'da ateş ve demirin de olabileceğini aklına getirememişti

Yazar, balıkçıların şahsında sürekli yenilen Mısır halkına, çocuklar vasıtasıyla galibiyet zevkini tattırmak ister. Mısır halkının o yıllarda İngiliz işgaline karşı yaptığı bağımsızlık mücadelesine küçük de olsa katkıda bulunmak isteyen Muhammed 'Abdu'l-Halîm 'Abdullâh, "Savaşçıların Kabristanı, "Mısır!", "Nil gençleri ileri" gibi sloganlarla çocuklara savaş heyecanını vermeye çalışır.

Muhammed 'Abdu'l-Halîm 'Abdullâh'ın hikayesinde yer verdiği kahramanlar, çocuklardan ve ihtiyarlardan oluşan karakterlerdir. Hikâyede, "on yaşlarında esmer tenli, kısa ve kıvrık saçlı" olarak aldığı baş kahramanın fiziği, tipik bir Arap fiziğidir. Çocuklar, ev ortamında görüp duydukları şeyleri dışarıdaki hayatlarına yansıtmak istemekte ve büyüklerine özenmektedirler. Bu onların yaşadıkları ortamda duydukları olaylardan ne denli etkilendiklerinin bir göstergesidir.

Yazar hemen hemen bütün hikayelerinde, anlaşılması zor ifadelerden edebî sanatlardan kaçınmış sade anlaşılır ve akıcı bir üslûp kullanmıştır. Ancak bunu

yaparken de asla basit halk lehçesini kullanmamıştır. Hikayede, yazar, geminin kenarına oturan çocukları, kendi aralarında babalarının düşman askerlerini öldürme konusunda yarıştırdıkları hamâsi bir duyguyu hâkim kılar ve kuzeyden hafif bir esinti estirir, daha sonra bunu şiddetli bir rüzgara dönüştürür ve çocukları savaş durumuna sokar. Bununla içinde bulunulan ortamla doğayı uyumlu hale getirmiş olur.

Yazar, hikayede çocuk kahramanların çocuk olduklarını çağrıştıran kimi tasvirlerde bulunmuştur. Burada bunu en iyi hatırlatan ifadesi, kanaatimizce “İçlerinden bir tanesinin ağzının kenarında ekmek kırıntıları vardı.” sözüdür. Aynı zamanda, çocukların kendi karakterlerine uygun olarak, denizde gördükleri meçhul bir şeyi önce bir yiyecek olarak algılamaları da buna örnektir. Ancak, yazarın pek çok çocuğun bilemeyeceği bir söz olabilecek “Dalgalar civciv getirecek değil ya” ifadesini çocuklara söyletmesi kısmen garipsenecek bir durumdur.

Hikâyede, sürpriz olay (düğüm), önce bir karpuz, sonra bir balıksırtı olarak tahmin edilen ancak sonuçta bir İngiliz cesedi olduğu anlaşılan olaydır.

Yazar, hikâyenin son kısmında ceset üzerinde Mısır bayrağını dalgaların hale getirmekle, hem güzel bir figür oluşturmayı düşünmüş hem de galibiyeti sembolize etmek istemiş olmalıdır.